

Oznana
Za navadno tiskanje
vrsto se plačuje
6 kr., ktera se enkrat,
9 " " " dvakrat,
12 " " " trikrat
natisne, veče črke pla-
čujejo po prostoru.
Za vsak tisk mora biti
kolek (štampelj) za 30 kr.
Vredništvo je na starem
trgu hišna št. 15.

NAPREJ.

Naprej velja
za Ljubljano:
za vse leto 6 gl. — kr. a. v.
za pol leta 3 " 20 " " "
za čet. " 1 " 75 " " "
po pošti:
za vse leto 7 gl. — kr. a. v.
za pol leta 3 " 60 " " "
za čet. " 2 " 5 " " "

Rokopisi se ne vračujejo.

Dopisi naj se blagovoljno frankirajo.

Št. 9. Ta list izhaja vsak vtorek in petek. **Tečaj I.**

Ljubljanski deželni zbor.

28. januarja. Zadnje seje zapisnik se jo prebral, in podpisal. Potem je prišel na vrsto opravični red. Poročevavec g. Kromer je bral oddelek za oddelek. G. Brolih je hotel, naj se popravi §. 6.; pa vendar ni zmogel, ker ni imel podpore. Pri §. 15. je nasvetoval dr. pl. Wurzbach, „da bi se hitropisna poročila v slovenskem in nemškem jeziku dajala na svitlo.“ Potlej se je pa raznel hud boj, kakoršen je malokdaj po zbornicah. Dr. Wurzbach je razodeval z ljubeznjivimi besedami in z mokrim očesom, kako draga mu je domovina in jezik njegove matere; nasprotniki so pa čisto pokazali pravo lice, in premenili so mir v tako vibro, da je sam deželni poglavár v tej zadevi očitno pristopil narodnej stranki. Ker je ta seja dogodek, vreden, da se v našej zgodovini shrani od besede do besede, zato jo hočemo denes le ob kratkem popisati, pozneje pa vse važnejše govore prinesiti. — Za dr. Wurzbachom se je oglasil g. Dežman. Rekel je, da se mu zdi, kakor bi v zbornici videl krajnsko deželo. Mi smo te misli, da prave kranjske še nikakor ni v prvem ljubljanskem zboru. Trdil je g. Dežman, da hitropisna poročila morajo biti zvesta podoba zborovih sej, in da potlej tudi ne morejo žaliti ravnopravnosti. Ali to je le vgovor. Ako se bodo poslanci največ glasili po nemški, kakor do zdaj, Slovenec iz teh poročil ne more zvedeti, kaj se govori. Če se je zarés držati ravnopravnosti, potem se v hitropisnih poročilih tudi ne sme slovenskim govorom privedati nemška prestava. Dr. Bleiweis je za njim slovenski povzdignil besedo za pravice svojega naroda. Dekan Toman se je opiral na cesarsko besedo, in zahteval ravnopravnost. G. grof Anton Auersberg (Anastasius Grün) se je potem vzdignil, in govoril, da se ima Ljubljana obračati na Dunaj, pa ne v Zagreb, Beli grad ali v Cetinje; da bi se morala zdanja slovenščina zopet predstaviti na kranjski jezik; da Kranjci dovolj znajo nemški; da pripoznava princip ravnopravnosti, da so pa časi okolnosti take, da je treba pravico v némar pustiti; da se ne vpira prestavam na slovenski jezik, če to zahteva narod*); da Kranjska je sicer slovanska, da je pa vendar le prostor nemške izobrazenosti (deutsches kulturgebiet); da kmet vé nemščino čislati, ker je ključ do omike itd. Na to je vstal dr. Toman, ter v dolgem govoru krepko izspodbijal besede grofa Auersberga. Rekel je, da zahteva, naj se hitropisna poročila tiskajo tudi slovenski, kakor je bil sklenil zadnji deželni

zbor; da se Kranjska pač obrača na Dunaj, pa ne v Frankfurt; da ga uže vest peče, ker je do zdaj toliko nemški govoril; da je slovenski narod poklican v omiki na tisto stopinjo, na katero nemški; da je Kranjska slovanska zemlja, pa ne prostor nemške izobrazenosti, če je tudi po gradovih večkrat pel nemški rog in pisal se „Schutt;“ če se germanstvo prime za Adrijo, potem bode Avstrija zadušena; da nemški jezik ni ključ do omike; da hočemo Avstrijo, pa ne vélike Nemčije; da kaj bi rekel Vodnik, Preširen itd., ko bi videl današnji zbor? Če je naša reč pravična, da ne pojde po zlu; da osode nobenega naroda ne zasukne samo en deželen zbor; da se je nadjal polne javnosti v deželnem zboru, da pa nahaja samo barve starih deželnih stanov; da kako je to, da Nemca tako črté vsi njihovi sosedje: Čehi, Danci, Lahi, Francozje? itd.

Potem je bilo glasovanje po imenih. Za nasvet g. dr. pl. Wurzbacha so glasovali gg. Ambrož, Gustav grof Auersberg, Bleiweis, Kapele, Klemenčič, pl. Langer, Lokar, Mulley, Rudež, Rozman, dr. Zupan, Zagorec, dr. Toman, dekan Toman, Vilhar, dr. pl. Wurzbach, baron Anton Zois. Zoper nasvet so glasovali gg.: baron Apfalter, grof Anton Auersberg, Brolih, Derbič, Dežman, Golob, Guttman, Kozler, Koren, Kromer, Lukman, Pintar, dr. Recher, pl. Strahl, dr. Skedel, baron Mihael Zois. Poslanci gg.: knez in škof Vidmar, Obreza in Jombart niso bili pričujoči v seji. Ker je imela stranka zoper nasvet en glas menj, zato je g. prvosednik zadnji glasoval, in tako ni zmogel nasvet dr. pl. Wurzbacha.

29. dan januarja. Zadnje seje zapisnik se je prebral. Dr. Toman je slovenski zahteval, naj se déne v zapisnik: 1) da se hitropisna poročila noter do zadnje seje na svitlo dadé v slovenskem in nemškem jeziku; 2) da g. prvosednik v zadnej seji ni glasoval, ko je bila nanj prišla vrsta, ampak še le na zadnje. Potem se je zopet presojeval opravični red. G. Brolih bi rad bil nekaj dostavil §. 21., pa ni dobil podpore. Pri §. 26. je g. deželni poglavár nasvetoval, da bi c. komisariji smeli pričujoči biti pri odbornih sejah; dr. Zupan se je pa oglasil, da g. poglavár nima pravice, da bi kaj nasvetoval. Po daljšem pregovoru g. poglavár umakne svoj nasvet, rekoč, da ga položi pred prihodnjo sejo za vladen nasvet. Vse drugo se je potrdilo, kakor je nasvetoval odbor; samo ena besedica se je izpustila. Naposled je slovenski nasvetoval dr. Bleiweis, da se opravični red prestavi tudi na slovenski jezik. G. prvosednik je obljubil, da ta nasvet pri-

* Dobili smo 23. dan t. m. pismo iz Kroepe. Iz njega podajamo te vrstice: „lansko leto smo dobivali v slovenskem jeziku kar se je govorilo v deželnem zboru; ali letos ne bo nič?“ Janez Ev. Z... Vredn.

17
16

nese kmalo pred zbor. Za nova perovodji sta izvoljena gg. pl. Langer in Brolih. Prihodnja seja bode 31. dan t. m. Na vrsto pride vstanovitvev (vkvartiravanje.)

× **V Ljubljani** 30. januarja. Med napakami, ki pri nas nadlegajo ne samo prebivavcev, temuč celó tla, nahajamo tudi spolovinska zemljišča. Tako se imenujejo travnici ali njive, ki so razdeljene med dva, tri, štiri ali več gospodarjev, da vsako leto drug posnemlje užitek. Naša deželica, posebno proti južno-zahodnej strani, uže sama na sebi ni na tistej stopinji, na kateri severne, izhodnje in vzlasti zapadne pokrajine; zato jo spolovinska zemljišča še mnogo bolj teró. Ozrmo se na ubogi pozabljeni Kras. Tam se nahaja spolovinskih zemljišč, kakor listja po drevji; ali gotovo je tudi to, da so ta zemljišča najslabša med vsemi. Če Kraševce, ki ga vedno stiska tenka, vsa kamenita zemlja, huda burja, žarki gorečega solnca in obile povodnji, za svoje njive, svoje senožeti, ktere uživa in obdeluje leto za letom, ne skerbi kolikor bi moral, kako bode skerbel za tiste, do katerih ima komaj drugo, tretje ali četrto leto pravico? Ta zemljišča rodé le samo toliko, kolikor morejo sama od sebe, več ne, ker vsak gospodar pravi: čemu se bodem trudil jaz, užival pa sosed? Ali bodo ta zemljišča kdaj rešena nesreče, v kterejuže toliko časa vzdihajo, ali ne, tega ni lahko povedati. Gotovo ni težava, sedeti sredi mesta pri zelenej mizi in očitati kmetu, da je tega sam kriv, ker ne zna svoje koristi; zakaj si ne razdeli spolovinske posesti? Kmet se rad le starega drži povsod, vzlasti pa v tacih rečeh, pri katerih je treba, da se dva ali trije zmenijo, predno je mogoče kaj storiti. Zdaj sedi v Ljubljani deželni zbor, ter pretehtuje in sodi koristi svoje domovine, in reči moramo, da se ne bojimo, da bi se prena-glil, ker vidimo, kako počasno in premišljeno ravná; ker vidimo, koliko dni je vselej od séje do séje, da imajo zbrani poslanci časa dovolj, premisliti, kaj bodo govorilo, kako glasovali; preverjeni smo torej, da pride tudi spolovinska zemlja na vrsto. *)

K tej napaki se pa časi pridruži mnogo družih. Tako je bilo leta 1857. Trije kmetje v Š—h so celó zemljo v spolovini imeli, in sicer eden polovico, dva pa vsak po četrti. Vr-stili so se na leta, davek pak so plačevali samo na ene bukvice vsi trije. Zakaj so bile samo ene bukvice, to je težko javno povedati, in še teže razumeti, ker si ni lahko misliti, da bi davkar ne bil imel toliko časa, kolikor ga je treba, da se v red spravi spolovina trijeh kmetov. Kaj se potem zgodi? Térjan je bil eden izmed njih, da mora davke plačati za vse tri, pa naj potem išče pri sosedih vračila, in če z lepa nečeta plačati, naj obá toži. Kmet pa še za svoje davke ni imel dovolj novcev, še menj pa, da bi plačeval, kar ni bila njegova dolžnost, in tudi tožaril se ni rad, ker potje po uradnih pisalnicah so jako dragi. Vendar se mož na posled prebudi in pritoži do visocega ministerstva. Videli smo na svoje oči njegovo prošnjo pri obénem zboru kmetijske družbe leta 1861, in čuli smo, kako so se potezali možjé, da bi se vpeljala svobodna lastnina. Po pravici se torej nadjamo, da letošnji deželni zbor tudi to reč zravná, ker pri tacem gospodarstvu škode ne trpi samo posamezni, ampak vsa dežela.

Dopisi.

Iz Trsta. II.) Ker je tedaj ta stranka v mestu premo-gla, ni bilo jej treba posebno ozirati se na obližje, ki je razdeljeno v šest okrogov, katerih vsak voli samo enega zastop-

*) Ta teden so se mnogo hitrejše začele vrstiti seja.

nika. Tudi je dvomiti, da bi svobodoljubom kaj bilo pomoglo, ako bi po okolici bili prizadevali si, vriniti v zbor možé, kateri so njim po godi. Dalje si je kaj lahko misliti, da je svobodoljubom le na korist bilo, če v mestu niso na ravnost iskali volitev pód-se spraviti; vendar ne želimo, da bi se kaj zgodilo, kar bi pokazalo resnico naše misli. Celó te vere smo, da svobodoljubje nise dovoljni z volitvami tržaškega mesta. Kaj pa obližje? Ali morejo vsi okrog reči, da so volitve ta-ke, kakoršnih bi jim bilo treba? Temu vprašanju bodemo odgovoriti mogli še le potem, kadar nam pokažejo mestni zborniki, kako mislijo skrbéti za blagost svoje domovini. Denes le opominjamo, da mora mestni zbor tudi skrbeti za dušno omiko svoje srenje, in da za dušno omiko zarés le takrat skrbi, če se pri nauku narodnostim daje pravica; opominjamo, da bi tudi med mestnimi volilci utegnili biti možjé, kateri morejo sami dobro soditi o vsakej stvari, ki pride v srenjskih zadevah na vrsto; kateri imajo trdno misel, vestno skrbeti za pravo-srečo tržaškega mesta, in pri katerih je njihovo poštenje porok, da bodo zvesto izpolnjevali dolžnosti.

Na koncu premišljevanja o novem mestnem zboru pri-stavljamo, da želimo naj v svojej delavnosti kmalo nam podá priliko, da ga bodemo opomniti mogli velicega števila tistih prebivavcev iz mesta in obližja, ki morajo nositi premnogo srenjskih tež, in ki so vsi enega naroda otroci, tistega naroda, ki se smé poganjati za vse pravice, kolikor jih imajo druga ljudstva našega cesarstva.

Kakor je znano, tudi v Istri laška stran želí sama vladati in zatirati slovansko narodnost. Pri vsakej priliki pokaže ta stranka, če le more, kako je državi jako prijazna. Pred dve-ma letoma je ona bila kriva, da Istra ni poslala nikogar v državni zbor na Dunaj. Slovani so edini prebivavci te zemlje, in z njimi bi se lahko dalo pokazati, kako slaba je prav za prav laška stranka. Samo Slovan bi lahko bil za vselej trden jéz neumnemu početju teh vročih glav, ki bi rade pre-stavile italijanske mejnike v srce slovenske dežele. V zadnjem času je istranski Slovan zopet očito pokazal, kako zvesto je udan Avstriji in cesarskej rodovini. Slovan gotovo ne išče nikakoršnih večih pravice, ali to pa hoče, da bi smel uživati, kar je dano družim narodom; da bi tudi njemu zasijala ravnopravnost. Ko bi se ustreglo tem pravičnim željam, potem bi se ojačila delavna domorodna krepost. Pravično je zahte-vanje, naj bi poreški zbor pripoznal, da ima tudi Istranec svojo narodnost. Čisto nič veljavnega se ne more temu na-sproti postavljati. Pa vendar so se le štirje poslanci oglasili, da Slovan sme zvedeti, kaj in kako se govori v deželnem zboru; le štirje so se potezali, naj se zapisnik zborovih sej tudi slovenski daje na svitlo, devetnajst pak se jih je temu ustavilo. Med le-tómi je bil cesarski komisar in poslanec poglavarski svetovavec g. pl. Klinkovström, ki je izvoljen za Novi grad in Volosko.

Iz Zagreba 27. januarja. L. T. — Drugi društveni kon-cert, ki je bil v dvorani po mislih tukajšnega glasbenega za-voda 23. dan t. m., vrlo je zadovoljil vse poslušavce, ter po-kazal, da se je tudi v tem oziru nadjati čedalje večega na-predka. Program je bil tak-le: 1) Na Prahu zbor Veit-ov; 2) Harfa, tresljej (trio) za gosli, čelo in klavir, Vieuxtemps-ov; 3) Mornari, sopran Lichtenegrov (pri tem petji se je izve-stno odlikovala gospodičina Malingerjeva), 4) solo za klavir, in sicer a) Capriccio Mendelsohn-ov, b) morceat di bravoura Schulhoff-ov; 5) Tam gdje stoji, četvero-spev Lisinskega, 6) Adagio, četverka za gosli Bethovnov; 7) Vltavo, tresljej na goslih, čelu in klavirji, W. Müllerje in 8) Jutro velik zbor Lisinskega. Ploskanje celé polne dvorane in klicanje pri vsacem pevanji, vse to je pričalo, da

so morali napevi globoko seči poslušavcem v srca. Tudi si ne morem kaj, da bi slovenskemu svetu ne oznanil marljivosti nekterih tukajšnjih učencev, in njihove nenavadne potrpežljivosti pri domorodnih stvaréh. Srce mi je veselja igralo prebirajočemu debele zvezke váj, ktere so naši rejenci v sirotišči krstili „Smilje.“ V tem Smilji, ki je uže dočakalo osmega leta, nahajaš čedalje krasnejših sestavkov, ki merijo vsi na domovino. Te vaje hodijo na svitlo vsak četrtek v enem zvezku z naslovom lepo natisnenim. Da-si ima ta hvalna družbica le 35 udov, pa je vendar stanovitna in vredna posnemanja. Če se uže mladež tako trudi za materni jezik, potem se je gotovo nadjati boljše prihodnosti. Zdaj pa še drugo novico, ki utegne marsikomu biti zanimljiva. Videl sem un dan v tiskalnici dr. Gaja slovensko knjižico: ročni kranjsko-slovenski besednjak. Po dolzem, neutrudnem odmetanji popačenih beséd ga je sestavil tukajšnji pravdoslovec g. Nikomed Ravnikar. Ker to delo skoraj zagleda beli dan, zato ni treba obširnejše govoriti o njem. Mislim pa, in želim, da ga Slovenci veselo pozdravijo.

Ljubljana 30. jan. V spomin 20. leta časopisa „Novic“ misli g. dr. Bleiweisu več njegovih spoštovavcev pokloniti sreberno pisilo s zlatim peresom, da bi s tem samo pokazali, kako živo čutimo, koliko zaslug ima on za domovino in slovensko ljudstvo. Vse to se uže izdeljuje po načrtu g. Miroslava Vilharja, ki je v ta namen tudi nabiral novce (denarje.) — Da bi pa tudi slovenskemu narodu ostala od le-te prilike stanovitna korist, misli začasni odbor, ki je prevzel to reč, o tej slovesnosti dati na svitlo knjigo (album) g. dr. Bleiweisu na spomin. Ker nam je domoljubje slovenskih pisateljev znano, zato se jim priporočamo, naj blagovolijo to knjigo olepšati z umstvenimi spisi. Različni sestavki naj bodo o domu in slovenskem narodu pisani, bodi-si v pesmi ali v prostej besedi iz kterega koli oddelka človeškega znanja. Kdor se misli vdeležiti, naj blagovoljno pošlje svoje spise vsaj do zadnjega dneva aprila meseca t. l. vredništvu časopisa „Napreja.“ To vredništvo bode prejemale tudi naročevanje na to knjigo, ki bode veljala 1 gld. a. vr. Sodelavci dobé vsak po zvezku (vsak en zvezek) zastonj. Prosimo, da se jako vdeležijo pisatelji in tudi naročniki, ker po teh okolnostih se bode ravnala notranja in vnénja oblika imenovane knjige.

O d b o r za knjigo dr. Bleiweisu na spomin.

Važnejše dogodbe.

Avstrija. Ljubljana 30. januarja. Program besede **VALENTINU VODNIKU** v spomin 2. dne svečana 1863 v naše narodnej čitalnici je:

1. Predgovor. Spisal dr. Lovro Toman.
2. Venec narodnih pesem. Zbor. Zložil A. Nedved.
3. a) Žalovanje, melodija ruska, zložil R. Goldbeck, igri na klavirji.
b) Češke perle, fantazija Ed. Napravnikova,
4. Vodnik, Zois, Linhard ali Slovenija oživljena. Dramatičen nastop. Zložil J. Bilc.
5. Zvezdice. Zbor. Besede G. Krekove, napev A. Nedvedov.
6. Kavatina iz opere *Donizettove* „Maria di Rohan.“
7. Kdo je mar? Zbor. Besede J. Koseskega, napev Gašp. Maška.

Po besedi ples, začetek ob 8. uri zvečer.

— Slovenski delavni pisatelj France Malavašič je umrl 28. dan t. m. v 45. letu svoje starosti.

— Na oklic mestne gosposke se je oglasilo veliko Ljubljančanov, da hoté magistratu vsako leto izročati novce

(dnarje), ki naj se delé domačim revežem. Kdor je med letémi, dobil je list v slovenskem in nemškem jeziku, da ga pribije na hišna vrata. Na tem listu je zapisano, da se tukaj milostinja (almožna) daje samo v beraško blagajnico. Ker pa berači dosti ne marajo, če je kaj zapisano na vratih ali ne, zato je postavljen posebno oblečen mož, ki se mu pravi **beraški strah** ali vojđ (bettelvojt.) Njegova dolžnost je, da berače drži v redu; zato se pa tudi kaj moški obnaša; berači ga pa tako črté, da je bil uže tepen, kakor pripovedujejo.

— V Brdskem, Kamniškem, Krškem in Rateškem okrogu je meja zaprta, in živina se iz Štajerske ne sme goniti na Kranjsko. Tudi hrvaška meja je še zaprta, primorska pa ne več, ker je nehala živinska kuga.

Avstrija. Na mestu dozdanjih okrožnih uradov bodo po sedaj obširnejše oblasti postavljene, in djalo se jim bode okrajna glavarstva (bezirkshauptmannschaften.) Na Kranjskem jih bode 10, na Štajerskem 19, na Koroškem 7, na Solnograjskem 3. Na čelu bodo tem sodbam stali okrajni glavarji, ki bodo imeli po 2000, 1800 in 1600 gld. plačila na leto. Njim bode v pomoč danih menj uradnikov, nego jih je do zdaj bilo.

Linc. Zgornje-avstrijski deželni zbor je vladnim komisarjem odrekel pravico, pri odbornih sejah pričujočim biti.

Trojedna kraljevina. Požega. Veliki župan g. Miroslav Špun-Stričić je bil 18. dan t. m. sklical prvi obéni zbor požške čitalnice. Vse polno ljudi se je bilo sešlo, kar je dobro znamenje za bodočnost.

Dalmatinska. Zader. Deželni odbor je nasvetoval, naj se ustavi tiskarna tožba dr. Duplančiča, dokler bodo séje. Zbornica je to sóglasno potrdila. Drugi nasvet deželnega odbora je bil, naj se postavi odbor, da bi presodil zadeve zemljiščnih bukev. Temu se je sicer vpiral vladni komisar, pa vendar je nasvet obveljal.

— Ena soba narodne čitalnice v Zadru je uže odprta, da se beró časopisi; slovesno se odpre vsa čitalnica, kadar bodo sobe v redu.

Češka. Pišejo, da oddelek češke stranke, kterej stoji na čelu Sladkovsky, misli v deželnem zboru nasvetovati, naj se poprosi Nj. veličanstvo, da bi se sklical ogerski in hrvaški zbor. Rieger in Palacky neki da se temu krepko vpirata.

Ruska. Poljska. Pišejo, da v Varšavi je upor (punt) popolnoma zatrt, in da tudi po kmetih bode kmalo vse mirno. Na gališko-poljsko mejo so Kozaki postavljeni. Vpornike po vseh gubernijah gonijo vojaci.

— Truma beguncev se je zbrala na Kampinovej pušči, na levem bregu Visle; utegnili bi jih biti kacih 500. Na nje gredó vojaci od štirih strani. Polkovnik Bremsen zapoveduje, in kaže, da misli vpornike stisniti pod trdnjavo Midling, in potem zgrabiti jih od dveh strani. Ves poljski vpor ni drugzega, nego da se je Kozakom ustavljalo nekoliko sto mladih ljudi, ki so v letih za vojaščino.

— **Petrograd.** Car je 25. dan t. m. pri paradi govoril častnikom; o poljskih zadevah je rekel: „poleg vseh grozovitosti nečem dolžiti vsega poljskega naroda. To je bilo samo delo vporne (puntarske) stranke. Vém, da se ta stranka nadja med vami najti izdajavce; ali moja vera do vojske je trdna, da bode izpolnjevala svoje dolžnosti, kakor še nikoli poprej. Upam kmalo najti priliko, kterega mi bode kazala, kako se smém zanašati ná-vas!“

— Še zdaj se ni potrdilo, da bi v Varšavi po ulicah bilo bojevanje po noči med 22. in 23. dnevom t. m. Kaže pa, da je nekoliko tisoč mladenčev in delavcev pobegnilo iz mesta na kmete, kjer se jim je pridružila množica, in da so po-

tem s kosami zgrabili manjše oddelke vojakov. Tudi nekoliko mrtvecev je bilo med vojaki in vporniki. Nekaj se je moralo zgoditi; ali sploh je vse, kar se bere o poljskem vporu (puntu), tako negotovo, da je treba počakati, kaj prinesó prihodnji dnevi.

Srbska. Pišejo, da se mislijo Srbje še pred pomladjo udariti s Turci. Zato menijo prekoračiti reko Timok, predno bode Turška mogle poslati vojake na mejo, in tako podpirati bolgarski vpor (punt.) Pravijo, da je v Negotinu 12 topov in 300 srbskih vojakov postavljenih, da bi se laže šlo preko Timoka. Vedno in povsod se nabirajo vojaci, in iz Ruske pričakujejo Srbje 6000 tovornih konj.

— „Vidov dan“ oznanja, da je uže na svitlem 4. zvezek srbskih narodnih pesmi, ktere je nabral slavni Vuk Stefanović Karadžić. V knjizi je 38 do zdaj še nikjer natisnenih, in 24 uže poprej natisnenih pesmi; torej vsch je 62. Te pesmi so več poslávile srbski narod, nego samo orožje, pravi J. Bošković. Tudi nam so uže davno mile in drage, in iz marsiktere zmote so nam pokazale pot. Vsacemu količkaj narodno izobraženemu Slovencu je njihova lepota in vrednost v izvirnem jeziku tako znana, da nam jih nikakor ni treba z nova priporočati.

Črna gora. „Napredak“ piše, da velicemu vojevodi Mirku, ki je bil na Dunaji, da bi kako zadobil, naj bi se po Črnej gori ne delale ceste in strelnice, dalo je Nj. veličanstvo avstrijski cesar 30000 gld., da jih podeli siromašnim Črnogorcem. „Napredak“ veli, da bi za Črno goro bilo jako slabo, ako bi se naredile strelnice, ker bi potem bila Brda

popolnoma odcepljena, in Črna gora bi s tem izgubila pol svoje moči.

Nemška. Kassel. Vojskovod Haynau se je s samokresom (pičtolo) v usta ustrelil, in precej umrl.

Grška. Koburški vojvoda ne dobi grškega prestola. Kmalo bi se utegnil oglasiti kak drug protestanški knez.

— Grei ne bi radi na prestol vzeli koburškega vojvoda, ker nima otrok.

— Grivasova stranka si prizadeva angleško vladanje zatreti in francozkemu in ruskemu prostor narediti.

Drevesna volna. „Triester Zeitung“ piše, da je bil dr. Polak prinesel iz Persije semena posebne drevesne volne. Videl je, da ta volna v Persii raste po višem kamnitem svetu, ki ima skoraj tako gorkoto, kakoršna je v Dalmacii; zato je menil, da bi utegnila tudi po Dalmacii roditi. Povedal je bil to g. prof. dr. E. Fenzelnu, ter dal mu nekoliko semen. Fenzel je potlej o tem poročil trgovskemu in gospodarskemu ministerstvu, ktero je poslal seme in poduk v Zader prvosedniku kupčijske zbornice g. Abeliću. Ta je poskušal in dobro zaděl. Seme je bilo vsejano sredi maja meseca in je v malo tednih pognalo po 6 čevljev visoko grmovje polno popja, iz kterega so bile v sredi poletja lepe glavice najkrasnejše volne, ki je dozorela pred mrzlo jesenjo. Volna je pokazala, da je popolnoma rabna. V mrazu so spravljali seme v piškrih pod streho; toda najbrže je bilo to nepotrebno. — Ali bi se ne dala ta volna zasejati tudi po Liburnii in po južnej Istri, in morda še kot po našem cesarstvu?

Popotni.

26. januarja 1863: G. Ploy iz Maninka; g. Keršovani iz Dornberga; g. Krenner iz Loke; g. Schuller iz Kranja; g. Sotscheg iz Brežec; g. Zaickl s Židanega mosta; g. Fabrig iz Celovca; g. Hönigsberger iz Zagreba; g. Blau iz Pešte; gospa Selak iz Trsta.

27. jan.: Gg. Schröder, Cloetta in Uthe iz Trsta; g. Niederist iz Plajberga; gg. Wechsler, Wunder in Priboschitz z Dunaja; g. Kapelle iz Metlike.

28. jan.: Vitez Schmerling, g. Molnar, Rückl in Drusang z Dunaja; pl. g. Jellachich in g. Spitzer iz Zagreba; g. Gödige z Laškega; g. Legat iz Postojne; g. Singer iz V. Kanize.

Karl Vesel st. 55 let; Andrej Zalokar st. 48 let.

28. januarja: Gosp. Franc Malavašič st. 44 let; Alojzija Jerančič st. 15 mesc.

Umri.

26. januarja 1863: Gospa Karolina Hudobivnik st. 58 let; Jože Slavec star 35 let.

27. januarja: Johanna Genni stara 28 let; Anna Tomic st. 6 tednev; gosp. dr.

Loterija 28. januarja 1863:

Dunaj: 41, 69, 52, 79, 26.

Gradec: 83, 18, 59, 50, 65.

Dunajska borza

27. januarja 1863.

Državni papir.		Denar	Blago	Prejstvene obligacije (Prioritäts-Obl.)		Denar	Blago	Menjice.		Denar	Blago
5% avst. vr.	69.00	69.20	Južne železnice	270.00	271.00	Lojdove	93.00	94.00	Amst. 100 gld. hol.	—	—
5% nacional	81.90	82.10	Pardub.-Rajhenb.	130.00	130.25	Severne železn.	91.00	91.50	Avseb. 100 " juž. n.	97.90	98.10
5% črka B.	96.00	98.00	Zapadne železnice	152.50	153.00	" v a. v.	88.50	89.00	Frankf. 100 " "	98.20	98.40
5% lombardo-benešk.	103.50	104.50	Tiske	147.00	—	Glogniške	82.00	82.50	Hamburg 100 m. "	87.00	87.25
5% beneško posojilo	91.50	92.00	Gal. Karl-Ludvik.-žel.	219.00	219.50	Parobrodne	92.50	93.00	London 10 fut. štrl.	115.70	115.80
5% metalike	75.20	75.40	Graške na Köflach	157.00	158.00	Pardubske	76.75	77.25	Pariz 100 frnk.	45.90	46.00
4% " "	66.00	66.50	Trnovske nove	120.00	123.00	Tiske železnice	84.50	85.00	Bukrešk. (Bukurest) 31 dni	—	—
4% " "	58.00	58.50	Avsig.-Toplišk.	174.00	176.00	Zapadne	97.00	97.50	Carigrajske 31 dni	—	—
3% " "	43.00	43.50	Česke zapadne	169.00	169.50	" v srebru	96.75	97.00			
2% " "	37.50	38.00	Bankne zastavnice.			" iz dane l.	92.25	92.50	Gotov denar.		
2% " "	51.50	52.00	6 letne	104.00	104.50	Česke zapadne železn.	96.50	97.00	Krone	15.80	15.85
M. komske obresti	17.00	17.25	10 " "	100.00	100.50	Drž. železn. 275 frank.	129.50	130.00	Novi zlati (cekini)	5.56	5.57
Srečke leta 1839	146.50	147.50	Za srečkanje	89.50	89.75	Južne železnice	122.50	123.00	Stari	5.55	5.56
" " 1854	91.75	92.00	" " v a. vr.	85.80	86.00				Napoleonorj	9.26	9.28
" " 1860	92.20	92.30	Dolžna pisma za odvezo zemljišč.			Srečke.			Suvrendorj	15.90	15.95
" " 100 gld.	94.20	94.40	spodnj. avstr.	88.00	89.00	Parobrodne	98.50	99.00	Ruski imperijali	9.54	9.56
5% posojila na davke	93.90	94.10	zgorn. "	84.00	84.50	Tržaške	121.50	122.00	Pruski Friderikdorj	9.68	9.71
Obrtnijske akcije.			češke	86.00	86.50	Kneza Esterhaza	95.00	96.00	Angl. sovren	11.70	11.70
Kreditne akcije	225.90	226.00	moravske	87.25	87.75	" Salma	37.50	38.00	Pruska kasna asignacija	1.72	1.72 1/2
Bankne	821.00	823.00	štajerske	88.50	89.00	" Clary-a	35.50	36.00	Srebro	114.60	115.00
Eskomptna banka	660.00	662.00	kranjske	86.00	86.50	Grofa St. Genois-a	38.50	39.00	Diskompt za menjice pri vatnih		5 1/2—5
Lojdove	236.00	238.00	ogerske	74.75	75.25	Budimske	36.00	36.25	Diskompt za menj. pri banki		5%
Donavsko parobr.	428.00	430.00	Tem. Slav.	74.00	74.50	Kneza Windišgr.	29.75	21.00	Nacionalni kuponi		114.75—115
Pešt. mosta na verig.	402.00	404.00	hrvaške	74.50	75.00	Grofa Waldstein-a	23.25	23.50			
Dunajskega sop. mlina	385.00	390.00	erdeljske	72.50	73.00	" Kegleviča	16.75	17.00			
Avstr. plinove (gazove) naprave	258.00	260.00	galic.	73.25	73.75						
Severne železnice	185.60	185.80	bukovinske	73.50	74.00						
Državne	233.00	233.50									